

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.124/2022/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Hircsu Krisztina ügyvéd (cím10) által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a 230. számú Ügyvédi Iroda (Cím13 ügyintéző: dr. Sarnyai Sándor ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Cím1) alperes ellen munkaviszony megállapítása és munkabér megfizetése tárgyában indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 27.M.70.072/2020/58. számú közbenső ítéletével szemben az alperes által 59. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

közbenső ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Az előzetesen lerótt 48.000 (negyvennyolcezer) fellebbezési illetéket az alperes viseli.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2022. március 1-jén hozott 27.M.70.072/2020/58. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes 2018. március 2-től 2018. március 19. napjáig munkaviszonyban állt az alperessel.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a Németországban vele együtt dolgozó munkatársain, ifj. és id. tanú3on keresztül ismerte meg tanú6t, aki az alperes képviselőjében járt el. 2018. januárban helységnévben találkoztak egy étteremben és ekkor tanú6 az alperes, mint munkáltató nevében állást ajánlott a felperesnek. Ekkor szóban abban állapodtak meg, hogy a felperes 2018. március 2-től építésvezető munkakörben munkaviszonyt létesít az alperessel. Megállapodtak abban is, hogy a felperes

Németországban, cégnév4ben fog munkát végezni azon a helyszínen, ahol az alperes alvállalkozóként több vállalkozóval együtt az cégnév irodakomplexum épületgépészeti munkáit végezte 2017 nyara óta. A felek szóban teljes munkaidőre vonatkozó munkaviszonyt létesítettek, a munkabér összegében úgy állapodtak meg, hogy az a ledolgozott munkaórához igazodik és euróban kerül megfizetésre. Írásbeli munkaszerződés aláírására annak ellenére nem került sor, hogy tanú6 erre ígéretet tett a felperesnek.

[3] A felperes 2018. március 1-jén a megállapodás szerint munkavégzés céljából megérkezett cégnév4be. Az cégnév építkezés területén a fővállalkozó a cégnév3 német cég volt, melynek egyik alvállalkozójával volt kapcsolatban a szlovák székhelyű cégnév1 s.r.o gazdasági társaság.

[4] A felperes építésvezetőként dolgozott, a napi munkafolyamatok koordinálását látta el, továbbá a vele együtt dolgozó magyar hegesztő és segédmunkás munkavállalókat koordinálta, akik részben az alperessel, részben az cégnév1 s.r.o-val álltak munkaviszonyban. Emellett csőszerelési és ezzel kapcsolatos számítási feladatokat is végzett. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy valamennyi munkavállaló munkavégzését tanú6 irányította elsődlegesen függetlenül attól, hogy melyik cég volt ténylegesen a munkáltató. A munkavállalók tőle kaptak utasításokat a munkavégzésre vonatkozóan, emellett 2017 szeptemberétől tanú5 építésvezető is adott utasításokat, illetve a munkába állását követően a felperes építésvezetőként szintén a munka irányítását látta el. A munkavállalóknak tanú6nal kellett egyeztetniük a szabadságigényt és a megbetegedéseket is.

[5] tanú6 utasítására tanú5 a munkába állásától kezdődően egy számítógépes munkaidő nyilvántartásban rögzítette az alperes és az cégnév1 s.r.o munkavállalói tényleges munkaidejét anélkül, hogy a nyilvántartásban megkülönböztették volna az egyes munkavállalókat. A munkaidőnyilvántartást tanú6 részére az elszamolas@cégnév1.hu e-mail címre kellett megküldeni, mivel az cégnév1 s.r.o. ezen nyilvántartás alapján számolta el a német megrendelő felé a teljesített munkaórákat. tanú6 tanította be tanú5t, illetve később a felperest a munkakörük ellátására, utasításokat is adott nekik. A munkavégzés során a felperes tanú6nal állt rendszeres napi kapcsolatban mobiltelefonon keresztül.

[6] Az alperes tanú5 és a felperes részére egy ingatlant bérelt cégnév4ben, amelyhez a kulcsot tanú6 biztosította. A felperes tanú5sal együtt használta a rendszám forgalmi rendszámú gépjárművet munkába járáshoz, amelyet az alperes az cégnév1 s.r.o. részére adott bérbe. A gépkocsiban az alperes nevére kiállított menetlevelek voltak. Valamennyi, az cégnév dolgozó munkavállaló a munkáltatótól függetlenül azonos megjelenésű belépőkártyával rendelkezett, amelyen az cégnév1 felirat szerepelt.

[7] A munkaviszonya fennállása alatt a felperes 134 munkaórát teljesített, amelyért a díjazást az alperes nem fizette meg. A felperes 2018. március 19-én próbaidő alatt azonnali

hatállyal szóban megszüntette a munkaviszonyát, melyet telefonon közölt tanúnál, aki ezt tudomásul vette. A felperes ezt követően nem végzett munkát az alperes részére.

[8] Az elsőfokú bíróság mindezen tényállás alapján vizsgálta a felperes keresetét, amely az alperessel fennállt munkaviszony 2018. március 2. és 2018. március 19. napja közötti fennállására tekintettel 1.178.205 forint munkabér megfizetésére irányult.

[9] Az elsőfokú bíróság a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 20. §, 44. §, 45. §, továbbá 53. § (1), (2) bekezdését alkalmazta, ezen kívül figyelembe vette az Európai Parlament és a Tanács 2018. június 17-i 593/2008/EK rendeletének (a továbbiakban: Róma I. szerződés) 3. Cikk (1), (2), (3), (4), (5) bekezdésében, továbbá a 8. Cikk (1), (2), (3) bekezdésében foglaltakat, továbbá az Európai Parlament és a Tanács 1996. XII.16-i 96/71/EK irányelve (A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló irányelv, azaz kiküldetési irányelv) 2. cikk (1) bekezdését), ezen kívül a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.v.) 7. § (1), (2) bekezdését és 8. § (1), (2), (3) bekezdését.

[10] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak az alperes eljárás megszüntetésére irányuló kérelmét, illetve ezzel összefüggő eljárási kifogását. A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 170. § (1), (2) bekezdésére, továbbá (3) bekezdés d) pontjára hivatkozva rögzítette, hogy a keresetlevél visszautasításának nem volt helye, mivel az megfelelően tartalmazta a releváns tényeket és a konkrét körülményeket. A felperes a keresetlevélhez munkaidőnyilvántartást is csatolt. A tanúk meghallgatására irányuló indítványából pedig kiderült, hogy azt a munkaidő bizonyítására vonatkozóan terjesztette elő, illetve a munkavégzés alátámasztására. Az alperes ellenkérelme hiányában nem volt elvárható további tényelődás és jogi érvelés előterjesztése, a Pp. 183. § (4) bekezdése alapján pedig a perfelvétel lezárásáig a felperesnek volt lehetősége a perfelvételi nyilatkozatait megváltoztatni, különös figyelemmel az alperes időközben előterjesztett ellenkérelmére. A felperes a keresetlevél tartalmi követelményeivel, illetve a perfelvételi nyilatkozat módosításával kapcsolatos eljárási jogait megfelelően gyakorolta, ezért az elsőfokú bíróság nem látott lehetőséget a Pp. 240. §-a alapján a per megszüntetésére és a keresetet érdemben vizsgálta.

[11] Az elsőfokú bíróság hivatalból találta szükségesnek tisztázni a felek jogviszonyára alkalmazandó jogot, figyelemmel arra, hogy külföldi elemet érintett a felperes foglalkoztatása.

[12] Megállapította, hogy a felperes és a perben tanúként meghallgatott tanú egyezően adták elő, hogy szóbeli megállapodásuk munkaviszony létesítésére és nem más foglalkoztatási jogviszony létrehozására irányult. A perben tanú arra hivatkozott, hogy egy szlovák- magyar nyelven készül munkaszerződés megkötésére került sor, melyben a felek a szlovák jogot kötötték ki. Ezt az okiratot azonban a bíróság nem vette figyelembe

bizonyítékként, mivel a perben kirendelt igazságügyi írásszakértői vélemény egyezően a felperes személyes előadásával azt támasztotta alá, hogy a szlovák nyelvű munkaszerződésen található névalírás és szignók nagy valószínűséggel nem a felperestől származnak. Ebből következően az elsőfokú bíróság nem fogadta el bizonyított ténynek, hogy a felperes az cégnév1 s.r.o. szlovák társasággal kötött munkaszerződést, melyben a szlovák jogot kötötték ki.

[13] A Róma I. szerződés 3. Cikk (1) bekezdésére hivatkozva rögzítette, hogy amennyiben a szerződést kötő felek nem választanak jogot, abban az esetben a 8. Cikk (1), (2) bekezdése értelmében az a jog az irányadó, ahol a munkavállaló a szerződés teljesítéseként rendszerint a munkáját végzi. A konkrét esetben az elsőfokú eljárás során feltárt bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felek közötti munkaviszony Németországban, cégnév4ben az cégnév teljesítendő munkavégzés céljából jött létre, a felperes a munkaviszonya fennállása alatt ezen a helyszínen végezte a munkát. A munkaviszony alanyai, vagyis a munkáltató és a munkavállaló magyarok voltak, így a jogviszony az Mt. alapján jött létre közöttük. A jogviszony egyéb tartalmi kérdéseire, a felek jogaira, kötelezettségeire, illetőleg a felperest megillető kötelező legkisebb munkabérre vonatkozóan a munkavégzés helye szerinti állam joga, azaz a német jog volt alkalmazandó. A felperes foglalkoztatása a kiküldetési rendelet értelmében nem minősült kiküldetésnek, hiszen a felperes munkaviszonya kifejezetten külföldön történő munkavégzés céljából jött létre.

[14] Az elsőfokú bíróság egyebekben azt vizsgálta, hogy a felperes munkaviszonya ténylegesen, melyik gazdasági társasággal jött létre. A BH2020.310 számú döntés alapján kifejtette, hogy írásbeli munkaszerződés, illetve a munkaszerződés érvénytelenségére történő munkavállalói hivatkozás hiányában, a felek közötti munkaszerződés a szóbeli megállapodás szerinti tartalommal jön létre. Jelentőséget tulajdonított az Mt. 31. §-a alapján alkalmazandó, a Ptk. 6:4. § (2) bekezdése alapján annak is, hogy a munkaviszony létesítésével összefüggő jognyilatkozat ráutaló magatartással is megtehető. Rögzítette, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperessel a munkaszerződés kötelező elemeiben (munkakör és alapbér) megegyeztek, ezen kívül a tevékenység jellege, körülményei az alá- és fölérendeltségi viszony, a munkáltatói eszközök használata, a bérfizetés, illetőleg az utasításadási jog is munkaviszony fennállását támasztotta alá (Kúria Mfv.X.10.203/2019/9., Mfv.II.10.914/2011/5.).

[15] Az elsőfokú bíróság a felperes és tanú6 tanú egyező vallomása alapján azt állapította meg, hogy 2018 januárjában közöttük egy szóbeli megállapodás jött létre azzal kapcsolatban, hogy 2018. március 2-től a felperes a cégnév4i cégnév épületkomplexum építési területén, építésvezető munkakörben, munkaviszonyban munkát fog végezni a felek által meghatározott munkabér ellenében az alperes részére. Nem volt tehát vitatott a munkavégzés helye, ideje és a felperes munkaköre.

[16] A munkáltató személyét illetően az elsőfokú bíróság értékelte az alperesi ellenkérelemre tekintettel a cégnyilvántartás adatait. Az alapján megállapította, hogy az alperes által hivatkozottak szerint tanú6 az alperesnek a perbeli időszakban nem volt sem

tagja, sem törvényes képviselője, a társaság képviseletére törvényes képviselői ügyvezető önállóan volt jogosult. Az elsőfokú bíróság azonban az Mt. 20. § (1), (2) és (3) bekezdése értelmében figyelembe vette, hogy a munkajogi szabályok értelmében a munkáltatói jogkör gyakorlójaként eljárhat a munkáltató meghatalmazása alapján olyan személy is, aki adott esetben nem áll munkaviszonyban vagy tagsági jogviszonyban a munkáltatóval. A munkáltatói jogkör gyakorlására feljogosított személy jóváhagyása hiányában is érvényes lehet a nem képviselő által megtett nyilatkozat, amennyiben a munkavállaló a körülményekből alappal következtethetett az eljáró személy jogosultságára. Ez alapján az elsőfokú bíróság arra a jogkövetkeztetésre jutott, hogy tanú6 jogosult volt az alperes nevében eljárni és munkaszerződést kötni a következőkre tekintettel.

[17] A felperes személyes meghallgatása alapján megállapítható volt, hogy tanú6 az alperesi cég képviseletében lépett fel. Találkozásukkor megemlítette az alperesi ügyvezető alperesi ügyvezető nevét, azonban az alperes vezetőjeként mutatkozott be. A szlovákiai cégnév1 s.r.o. társaság neve pedig a felek közötti megállapodáskor fel sem merült.

[18] Az alperesi ügyvezető perbeli nyilatkozata alapján megállapította, hogy ténylegesen tanú6 irányította az alperesi munkavállalókat az cégnév építkezési területen, aki azonban az cégnév1 s.r.o. képviseletében is eljár. Az alperesi munkavállalók teljesítményét tanú6 ellenőrizte, ő közvetített a munkavállalók és az alperesi ügyvezetés között. Az ügyvezető elismerte, hogy az alperesi munkavállalók teljesítményét tanú6 ellenőrizte, a Németországban dolgozó munkavállalók alapbérében/napidíjában megállapodott a munkavállalókkal; a napi díj 15 euró volt. Azt is elismerte, hogy tanú5 2018 januárjáig az alperes munkavállalója volt, továbbá a munkavállalók részére a munkabérek kifizetésére havonta, személyesen, készpénzben történt.

[19] Az elsőfokú bíróság értékelte tanú5 tanúvallomását is, aki 2017 szeptemberétől 2018. január 1-jéig állt munkaviszonyban az alperessel, ezt követően őt a szlovák cég jelentette be munkavállalóként, a munkafeltételek azonban változatlanok voltak. A tanú állította, hogy az alperessel állt munkaviszonyban, a munkáltatói jogkör gyakorlója tanú6 volt, aki irányította a munkavégzést és utasításokat adott telefonon. Ő biztosította a munkába járásra a márkanév kisbuszt. A tanú úgy tudta, hogy tanú6 az alperes képviselője. A munkabér összegében is vele állapodott meg, neki kellett továbbítani a munkaidőnyilvántartást is. A munkaidőnyilvántartásban szereplő munkavállalókról is úgy tudta a tanú, hogy az abban szereplő valamennyi személy az alperes alkalmazásában állt, az adatokat a tanú6 által megadott elszámolas@cégnév1.hu címre kellett továbbítani. A munkabérét a tanú különböző cégektől kapta bankszámlára történő utalással. A tanú úgy tudta, hogy id. és ifj. tanú3 és a felperes is az alperes munkavállalói voltak.

[20] Az elsőfokú bíróság tanú5 tanú szavahihetőségének vizsgálatakor figyelembe vette, hogy a tanú a tanú6nal történő szembesítés során több lényeges kérdésben megváltoztatta a korábbi vallomását arra hivatkozva, hogy bizonyos részletekre jobban emlékszik, mint korábban. Ekkor azt adta elő, hogy az alperesi ügyvezetővel állapodott meg és nem tanú6nal, továbbá 2018. januárja előtt is az cégnév1 s.r.o. szlovák cég munkavállalója

volt és nem tudott arról, hogy a felperes, illetve tanú³ék az alperes munkavállalói lennének, mivel az érintettek ezzel ellentétes állítást tettek. tanú⁵ azt is előadta, nem tudta egyértelműen követni, hogy ki-kinek az alvállalkozója azt viszont egyértelműen állította, hogy a munkát tanú⁶ irányította cégnév⁴ben és akkor azt hitte, hogy az alperes képviselőjében jár el és munkáltatói jogköröket gyakorol.

[21] Az elsőfokú bíróság életszerűtlennek találta, hogy a tanú jobban és részletesebben emlékezett az perbeli eseményekhez képest időben későbbi tanúvallomásaiban, ezért a szavahihetősége megkérdőjelezhető. Emiatt a tanú vallomásából csak azokat a részeket fogadta el valósnak, amelyeket a tanú utóbb sem változtatott meg, illetve, amely állítását egyéb más perbeli bizonyítékok is alátámasztottak.

[22] A tanú elismerte, abban a feltevésben volt, hogy az alperes nevében a munkáltatói jogköröket tanú⁶ gyakorolta. Ennyiben a tanúvallomása alátámasztotta a felperes állítását. Vallomása igazolta azt is, hogy a munkaidő nyilvántartás elektronikus formában történt és azt a tanú vezette és tanú⁶ részére továbbította. Abban a valóságnak megfelelően tüntették fel a ledolgozott munkaidőt. A tanú a munkabérét különböző cégektől kapta és az alperessel fennállt munkaviszonya alatt is részesült juttatásban az cégnév¹ s.r.o.-tól. Az cégnév¹ s.r.o. cég bankszámlakivonatát azért nem találta perdöntő bizonyítéknak az elsőfokú bíróság, mert aszerint tanú⁵ olyan időszakban is részesült a szlovákiai társaságtól juttatásban, amely időszakban az alperes foglalkoztatta.

[23] Az elsőfokú bíróság értékelte id. és ifj. tanú³ tanúvallomását, akik a felperes közvetlen munkatársai voltak és vallomásuk több felperesi tényállítást is alátámasztott. A tanúk egyező előadása szerint 2007. novemberétől dolgoztak az alperes részére munkaviszonyban, 2018. március végéig cégnév⁴ben az cégnév építkezésén. tanú⁶t az alperes képviselőjeként és ügyvezetőjeként ismerték meg, munkabérüket is tőle kapták. Írásbeli munkaszerződés megkötésére nem került sor, mivel a tanú⁶ által 2018. márciusában ajánlott szlovák-magyar nyelvű munkaszerződést a szlovákiai céggel a tanúk nem írták alá. 12 euros órabérben állapodtak meg tanú⁶nal, aki a napi munkavégzés során utasításokat adott és a munkájukat ellenőrizte. tanú⁵, majd a felperes vezette a munkaidőnyilvántartást.

[24] név¹ tanúvallomásaiban a márkanév kisbusz használatára és a belépő kártyával kapcsolatos kérdésekre a többi tanúval és a felperessel egyezően nyilatkozott. A tanú szlovák-magyar nyelvű munkaszerződés alapján 2018. február 1-jétől az cégnév¹ s.r.o.-val állt munkaviszonyban, de azt hitte, hogy az alperes a munkavállalója és csak később szerzett tudomást arról, hogy a szlovák cég a munkáltató („Akkor azt hittem, hogy a név²-től kapom a béremet”). A tanú csak később, a banki utalások alapján következtetett arra, hogy nem az alperes a munkáltatója. Munkaszerződését pedig azt követően kapta meg, hogy a munkaviszonya már megszűnt. A tanú is megerősítette, hogy tanú⁶ adott telefonon utasításokat, vagyis őt tekintette ténylegesen a felettesének, illetve nem az alperes ügyvezetőjével, hanem tanú⁶nal állapodott meg. A tanúk egybehangzó vallomása az elsőfokú bíróság következtetése szerint azt a felperesi állítást támasztotta alá, hogy a perbeli időszakban tanú⁶ munkavállaló felé az alperes nevében és képviselőjében járt el.

[25] Az elsőfokú bíróság név1 tanú vallomását illetően azonban figyelembe vette, hogy a tanú a bírósági meghallgatásakor ismételten munkaviszonyban állt az alperessel, ezért nem minősült teljesen érdektelennek. A bíróság figyelembe vette, hogy korábban a tanú egy facebook bejegyzésen az alperest jelölte meg munkáltatójaként és kifejezetten tanúként tüntette fel kapcsolattartóként. Ugyanakkor a tanú vallomásából megállapítható volt, hogy a perbeli időszakban maga sem volt teljes mértékben tisztában azzal, hogy ki a munkáltatója. Arra viszont egyértelműen tudott nyilatkozni, hogy tanú volt, aki a munkáltató nevében utasításokat adott, megállapodást kötött és felettesként járt el.

[26] Az elsőfokú bíróság részletesen értékelte a perben beszerzett írásszakértői véleményt, amely előterjesztésére csupán a perben rendelkezésre álló jó minőségű fénymásolatok vizsgálatával volt lehetőség, az eredeti okirat ugyanis nem állt rendelkezésre. A szakértő elképzelhetőnek találta a technikai hamisítás lehetőségét a jelen perben rendelkezésre álló eredeti felperesi aláírás másolásával. A szakértő a feltételezését arra alapította, hogy a felperes igen változatosan ír, azonban a vitatott munkaszerződésen található aláírása teljes mértékben megegyezett a jelen perben becsatolt ügyvédi meghatalmazáson található aláírással. A munkaszerződésen lévő szignók és az aláírás, írásképe pedig teljesen eltérő. Mindebből következtetett a szakértő arra, hogy nagy valószínűséggel a tanú által becsatolt szlovák-magyar nyelvű munkaszerződésen a szignó szerű aláírás hamis, illetve az nem a felperestől származik. Továbbá a munkaszerződés első és másik oldalán szereplő szignó szintén nem a felperestől származnak.

[27] Az elsőfokú bíróság következtetése szerint a kétséget kizáró szakértői vélemény előterjesztésének kizárólag az volt az akadálya, hogy az alperes a bíróság felhívása ellenére nem csatolta be az eredeti munkaszerződést és tanú a bíróság felhívása ellenére sem hozta magával az eredeti iratot a tárgyaláson történő megjelenésekor. Ezen kívül az cégnév1 s.r.o. megkeresése sem vezetett eredményre. Annak ellenére, hogy a felperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy az okiraton szereplő aláírás nem tőle származik a bíróság nem értékelte a terhére, hogy az eredeti munkaszerződés a perben nem volt beszerezhető és ebből következően kétséget kizáró bizonyossággal felérő szakértői vélemény sem volt előterjeszthető. Mindebből következően az írásbeli munkaszerződésnek a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokra tekintettel nem tulajdonított a per érdemi elbírálását befolyásoló jelentőséget.

[28] tanú tanúvallomása értékelésekor szintén arra a következtetésre jutott, hogy a tanú szavahihetősége megkérdőjelezhető volt az általa másolatban csatolt okiratra tekintettel. A tanú ugyanis azt állította, hogy az cégnév1 s.r.o.-val közjegyző által hitelesített, de másolatban becsatolt munkaszerződést tanúk előtt a felperes írta alá. Ezzel az állítással szemben a perben kirendelt igazságügyi szakértői vélemény azt támasztotta alá, hogy a hivatkozott munkaszerződésen szereplő aláírás és szignó nagy valószínűséggel nem a felperestől származik, illetve hamis.

[29] Ezért az elsőfokú bíróság a tanú vallomásából csak a felperes állításaival, illetőleg a per egyéb adataival egybehangzó részeket vette figyelembe. Ez alapján megállapíthatónak találta, hogy az alperes az cégnév1 s.r.o. alvállalkozójaként végzett épületgépészeti munkát az cégnév területén cégnév4ben. Azt azonban az alperes a perben nem igazolta, hogy ez a jogviszony 2018. januárjában megszűnt. tanú6 egyezően nyilatkozott a felperessel arra, hogy a felperes, illetve tanú5 is munkairányítók voltak. Azt is a felperessel egyezően adta elő, hogy az alperes az cégnév1 s.r.o. alvállalkozójaként végzett épületgépészeti munkálatokat az cégnév területén, továbbá a felperes, illetőleg tanú5 feladata a munkairányítás volt. A tanú azt is előadta, hogy 2017. nyarától az alperes alkalmazottai cégnév4ben az cégnév területén végeztek munkát. A munkavállalók közül 4-5 személyt 2018. januárját követően az alperes helyett az cégnév1 s.r.o. foglalkoztatott tovább. A tanú nem vitatta, hogy 2018. januárjában helységrnévben találkozott a felperessel, amikor tárgyaltak a munkaviszony létesítéséről és főbb elemeiről. A tanú megerősítette a felperes előadását a rendszám forgalmi rendszámú márkanév és a bérelt lakás használatát illetően is.

[30] A telefonon történt kapcsolattartás tekintetében az elsőfokú bíróság a perben becsatolt híváslista adataiból azt állapította meg, hogy a felperes által használt telefonon 2018. február 12. és április 18. között 16 alkalommal történt beszélgetés az alperes tulajdonában lévő telefonszám-es telefonszámon. Ezzel szemben a tanú által hivatkozott német telefonszám egyáltalán nem szerepelt a felperes híváslistájában. A felperes tehát az általa hivatkozott magyar telefonszámon tartotta a kapcsolatot tanú6nal, ami szintén azt támasztotta alá, hogy az alperessel állt munkaviszonyban. A tanú azt is elismerte, hogy kérésére tanú5 a hivatkozott e-mail címre küldte meg a munkaidő nyilvántartást, ami nemcsak az cégnév1 s.r.o. munkavállalóinak, hanem az alperes munkavállalóinak munkaidejére is kiterjedt.

[31] Az elsőfokú bíróság figyelembe vette a becsatolt bizonyítékok alapján, hogy tanú6 tanú 2016. augusztus 4. és 2017. július 28. továbbá 2018. április 3. és 2018. szeptember 14. között volt az alperes munkavállalója. Abban az időszakban, amikor az alperesi cég az cégnév munkát végzett a tanú nem állt munkaviszonyban az alperessel. Ebből következően tanú6 a perbeli időszakban nem volt jogosult az alperes törvényes képviselőjére, mivel az ügyvezető törvényes képviselő önálló képviselőre volt jogosult, aki utóbb nem hagyta jóvá a tanú6 által tett azon jognyilatkozatot, mellyel a felperessel munkaviszonyt létesített.

[32] Az Mt. 20.§ (3) bekezdése alkalmazásával a bizonyítékok összességében történő értékelésével azonban arra a következtetésre jutott, hogy a felperes alappal következtethetett arra, tanú6 az alperesi munkáltató nevében járt el. Ezt a feltételezést a perben meghallgatott tanúk vallomása és az okirati bizonyítékok is alátámasztották. Ebből következően tanú6 alperes nevében történő eljárása és a felperessel szóbeli munkaszerződés megkötése nem minősülhetett érvénytelennek.

[33] Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított a per érdemi elbírálását befolyásoló jelentőséget az cégnév1 s.r.o. bankszámla kivonatainak. Megállapította, hogy történt átutalás id. és ifj. tanú3nak 2017. november és december hónapban, illetve 2018. január és februárban

havi fizetés megjegyzéssel. tanú5 részére is történt átutalás 2500 Euro összegben, ez azonban olyan időszakra vonatkozott, amikor nem vitatottan tanú5 az alperessel állt munkaviszonyban ugyanilyen összegű munkabérért. Mindezek alapján életszerűtlennek találta, hogy ugyanerre az időszakra egy másik társaság részéről is munkabér kifizetés történt függetlenül attól, hogy arra tanú6 más magyarázatot adott. A belépőkártyán feltüntetett adatoknak sem volt jelentősége, mivel valamennyi az cégnév dolgozó munkavállaló ugyanazt a feliratú kártyát használta a munkáltató személyétől függetlenül.

[34] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 2018. március 2-a és 2018. március 19-e között az alperessel munkaviszonyban állt, melyet azonnali hatállyal megszüntetett. A felperes által követelt munkabér összegére vonatkozóan írásbeli megállapodás nem állt rendelkezésre. Az elsőfokú bíróság a németországi munkavégzésre irányadó kötelező legkisebb munkabér összegére vonatkozó bizonyítás lefolytatása céljából további bizonyítási eljárást talált szükségesnek és annak várható időtartamát is figyelembe véve a Pp. 341.§ (4) bekezdése alapján kereseti kérelem jogalapja körében közbenső ítélettel határozott.

Az alperes fellebbezése

[35] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a Pp. 383.§ (2) bekezdése alkalmazásával a közbenső ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását, továbbá a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. A gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369.§ (3) bekezdés a), c) és d) pontjában jelölte meg.

[36] Érvelése szerint a cégjegyzékből letöltött adatokkal bizonyította, hogy tanú6 az alperesi társaságnak soha nem volt sem tagja, sem törvényes képviselője. Függetlenül attól, hogy a munkáltató nevében eljárhat olyan személy is, aki nem áll a munkáltatóval munkaviszonyban, az elsőfokú bíróság jelen ügyre vonatkozó következtetései nem voltak megalapozottak a következő szerint.

[37] Abból a tényből, hogy a cégnév4i munkavégzés során a munkavállalók teljesítményét tanú6 ellenőrizte nem következett, hogy az alperesi társaság nevében járt el. Valamennyi tanú egyezően adta elő, hogy a munkavégzés helyére az cégnév1 feliratú belépőkártyával léphettek be. A belépőkártyának tehát nagyobb jelentősége volt az ügy megítélése szempontjából. A belépőkártya használatából nem következett, hogy az ezt használó munkavállalók, köztük a felperes ne lettek volna az cégnév1 s.r.o. alkalmazottai.

[38] Az elsőfokú ítélet helytállóan tartalmazta, hogy tanú6 mely időszakokban állt munkaviszonyban az alperessel, vagyis éppen abban az időszakban nem állt fenn a munkaviszony, amikor az cégnév területén cégnév4ben tevékenykedett az cégnév1 s.r.o.

céggel együtt az alperes. Egyértelműen előadta az elsőfokú eljárás során, hogy az cégnév fennálló alvállalkozói kapcsolatát 2018. januárjában megszüntette, ezzel ellentétes tény a tanúvallomásokból sem következett. Ezért helytelen következtetéseket vont le a bíróság azzal kapcsolatban, hogy az alperes nem igazolta az alvállalkozói kapcsolata megszűnését.

[39] Az alperes vitatta név1 tanúvallomásának értékelését is. Önmagában azért, mert annak megtételekor ismételt munkaviszonyban állt az alperessel nem lehetett elfogultnak tekinteni. Az elsőfokú bíróság csupán a tanú facebook bejegyzését értékelte, a vallomása tartalmát azonban csak annyiban, amennyiben az alperes hátrányára vonatkozó adatokat lehetett megállapítani. Azokat a tényeket nem vette figyelembe, melyek éppen azt igazolták, hogy a felperes nem állhatott munkaviszonyban az alperessel. Valamennyi tényállítást ugyanolyan súllyal kellett volna mérlegelni, nem a tanúvallomásból kiragadott egy-egy rész értékelésével. Id. és ifj. tanú3 azt állították, az alperes alkalmazottai voltak. Ezt azonban csupán tanúvallomásokkal igazolták. Az elsőfokú bíróság ebben a kérdésben is csak az alperes számára hátrányos körülményeket értékelte. Ezzel szemben tény, hogy szlovák-magyar nyelvű munkaszerződés aláírása vált szükségessé, mert az alperes már nem tevékenykedett az cégnév építkezésén. Az elsőfokú bíróság azonban ezt a tényt nem vonta mérlegelése körébe.

[40] Az elsőfokú bíróság tévesen fogadta el azt a felperesi hivatkozást is, hogy tanú6 az alperes vezetőjeként és képviselőjeként mutatkozott be, mivel ezt is csak a felperes saját előadása támasztotta alá, de közvetlen vagy közvetett bizonyíték nem. Id. és ifj. tanú3 sem tudott konkrétumot előadni azzal kapcsolatban, hogy 2017. évtől, mely társasággal létesítettek munkaviszonyt. Abból a körülményből pedig, hogy nem írták alá a tanú6 által 2018. márciusában eléjük tárt szlovák-magyar nyelvű munkaszerződést még nem következik, hogy az alperessel álltak munkaviszonyban.

[41] Az alperes fenntartotta fellebbezésében, hogy a Pp. 176.§ (2) bekezdés c) és e) pontja alkalmazásával a keresetlevél visszautasításának, illetve ennek hiányában a Pp. 240.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás megszüntetésének lett volna helye a keresetlevél tartalmi hiányosságaira tekintettel. Ezzel összefüggésben a Dabasi Járásbírósághoz 2018. november 7-én előterjesztett keresetlevél hiányosságaira hivatkozott.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[42] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[43] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást a bizonyítékok helytálló értékelésével állapította meg, megfelelő jogi következtetések levonásával érdemben megalapozott döntést hozott a felperesi követelés jogalapja tekintetében.

[44] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 369.§ (3) bekezdés a), c). és d) pontjára alapított felülbírálati jogkör keretében bírálta el. Ez alapján azt vizsgálta, hogy a fellebbezésben meghatározottak alapján a bizonyítás eredményének eltérő értékelésére, a tényállás módosítására vagy kiegészítésére, illetve a tényeknek az elsőfokú bíróságtól eltérő minősítésére, vagy az anyagi jogszabályok szerinti felülmérlegelésre van-e lehetőség.

[45] Az ítéltábla teljeskörűen egyetértett a lefolytatott bizonyítás eredményének az értékelésével, a tényállás megállapításával és az erre alapított jogkövetkeztetésen alapuló érdemi döntéssel. Az elsőfokú bíróság rendkívül alaposan, részletesen, körültekintően valamennyi bizonyíték egyenként és összességében történő egybevetése alapján vont le következtetéseket. Valamennyi bizonyíték tekintetében rögzítette, hogy azoknak milyen bizonyító erőt tulajdonít és annak is kellően alapos, részletes indokát adta, amennyiben az adott bizonyítékot a tényállás megállapítása körében nem vette figyelembe. Az elsőfokú bíróság teljeskörűen eleget tett az ítélet indokolásával kapcsolatos Pp. 346.§ (4) és (5) bekezdésében meghatározott kötelezettségének. A bizonyítékok értékelése pedig megfelelt a Pp. 279. §-ában foglaltaknak. A bizonyítékok értékelésével összefüggő az ügy érdemére kiható hiányosság, szabálytalanság nem volt megállapítható.

[46] Az elsőfokú bíróság nem kizárólag a felperes javára értékelhető tényállításokat és adatokat vette figyelembe, hanem azokat, amelyeket a per egyéb adata is alátámasztott, illetve ami más tanúk vallomásával, vagy egyéb bizonyítékkal összhangban volt. Ennek során figyelemmel volt arra is, hogy a tanúk nyilatkozata közvetlen vagy közvetett észlelésen alapul-e, mennyiben életszerű, felmerül-e a tanú érdekeltsége (BDT2015.3301.III pont).

[47] Az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette kétségesnek tanú6 vallomását, hiszen a tanú bocsátott rendelkezésre a perben egy olyan okiratot másolatban, amely szakértői vizsgálatából okszerűen következett, hogy a tanú szavahihetősége megkérdőjeleződött. Ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a tanú vallomásából csak azokat az állításokat vette figyelembe, amelyeket más, objektív bizonyíték is alátámasztott. Az a körülmény, hogy az így figyelembe vehető adatok a kereseti hivatkozásokat támasztották alá, nem a bíróság mulasztásával, illetve értékelő tevékenységével függött össze. Az ítéltábla egyetértett tanú5 és név1 tanúvallomásának értékelésével is, az ott kifejtettek megismétlését ezért mellőzte. Az elsőfokú bíróság név1 esetében nem kizárólag a Facebook bejegyzést és az alperessel kötött munkaviszony tényét vette figyelembe, hanem a tanúvallomás felperesi munkaszerződésre vonatkozó tartalma alapján kérdőjeleződött meg számára a tanú szavahihetősége. A másolatban, szakértői véleménnyel alátámasztottan kétséges tartalmú szlovák-magyar munkaszerződéssel összefüggő nyilatkozatok alkalmasak voltak arra, hogy a tanúk szavahihetőségét, érdektelenségét a bíróság megkérdőjelezze.

[48] Id. és ifj. tanú3 tanúvallomásai egybehangzóak voltak és teljes mértékben alátámasztották a felperes keresetében hivatkozottakat. Kétségtelen, hogy tanúvallomásukat rájuk vonatkozó munkaszerződés nem támasztotta alá, ugyanakkor okszerű indokát adták annak, hogy a szlovák-magyar nyelvű munkaszerződést azért nem kívántak aláírni, mert az

abban munkáltatóként megnevezett munkáltatóról nem volt tudomásuk. Ez pedig azt támasztotta alá, hogy a foglalkoztatásukra nem az cégnév1 s.r.o. részéről került sor.

[49] Az alperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott a törvényes képviseletével összefüggő körülmények téves értékelésére is. Az elsőfokú bíróság ítélete [24] bekezdésében a rendelkezésre álló okiratokkal egyezően, egyértelműen rögzítette, hogy a törvényes képviseletre az akkori ügyvezető törvényes képviselő önállóan volt jogosult. Mindezen tények ellenére helyesen alkalmazta az Mt. 20.§ (1), (2) és (3) bekezdését a munkáltató képviseletében eljáró személy eljárása érvényessége körében.

[50] Az elsőfokú bíróság ebben a kérdésben is helyesen vonta értékelése körébe a tanúvallomások tartalmát. Valamennyi tanú egybehangzó nyilatkozatából megállapítható volt, hogy tanú6 az alperes képviseletében tett nyilatkozatokat és járt el a munka ellenőrzése, az utasításadás a munkaidőnyilvántartás, a munkavégzés körülményeinek tisztázása során. Az a körülmény, hogy utóbb az cégnév1 s.r.o. szlovákiai cég részére szóló munkaszerződést kívánt kötni a felperessel még nem cáfolta a szóbeli megállapodás tartalmára és az azzal összefüggésben tett nyilatkozatokra vonatkozó előadást, illetve bizonyítékokat. tanú6 képviselőként történő eljárását (utasítás adás, megállapodás megkötése) lényegében az alperesi ügyvezető sem vitatta. Nem annak volt jelentősége ebből a szempontból, hogy tanú6 pontosan mely időszakban volt bejelentett munkavállalója az alperesnek, hanem annak, hogy a perbeli időszakban, milyen nyilatkozatokat tett az alperes nevében eljárva a felperes részére.

[51] Az elsőfokú bíróság az ezzel összefüggő megállapításait nem önmagában a munkavállalók ellenőrzésére alapította, mivel a perben feltárt valamennyi bizonyíték alapján vonta le azt a következtetést, hogy tanú6 a felperessel kapcsolatban a munkaszerződéssel összefüggő valamennyi jognyilatkozatát, intézkedését az alperes képviseletében eljárva tette. Ennek csupán egy eleme volt a munkavállalók munkájának az ellenőrzése. Az alperes fellebbezésével ellentétben a munkavállalók belépőkártyán található adatoknak nem volt perdöntő jelentősége a kereseti kérelem elbírálása szempontjából. Az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint ugyanis minden, az adott területen munkát végzett munkavállaló ugyanilyen tartalmú belépőkártyával rendelkezett függetlenül attól, hogy ki volt a munkáltatójuk. Ezért az cégnév1 feliratú kártya használatából még nem következett, hogy az ezt használó munkavállalók csak a szlovákiai cég munkavállalói lehettek.

[52] Annak sem volt a per elbírálására kiható jelentősége, hogy az alperes 2018. januárjában alvállalkozói kapcsolatban állt-e az cégnév1 s.r.o. társasággal az cégnév történő munka érdekében, hiszen nem csak ez az társaság tevékenykedett a helyszínen alvállalkozóként. Hangsúlyozandó azonban, hogy az alperes ezen állítását okirattal nem bizonyította. tanú6 szavahihetőségéhez pedig - a fent kifejtettek szerint - kétség fér, ezért önmagában a tanú vallomása alapján nem lehetett aggálytalan következtetéseket levonni.

[53] Mindezek alapján az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy tanú6 alperes nevében történő eljárását sem közvetett, sem közvetlen bizonyíték nem támasztotta alá. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban részletesen hivatkozott a meghallgatott tanúk vallomására, mint bizonyítéokra és állításait kellő körültekintéssel egybevetette a per egyéb adataival. Abból a tényből, hogy az alperes a munkaszerződés írásba foglalásával összefüggő, az Mt. 44. §-ában rögzített kötelezettségeinek nem tett eleget, nem következik, hogy a munkaviszonnyal kapcsolatos tanúvallomás nem értékelhető bizonyítékként.

[54] A bizonyítékok alapos értékelésén alapuló elsőfokú közbenső ítélet megváltoztatására sem a bizonyítékok értékelése, sem a jogi következtetések levonása, sem az anyagi jogszabályok alkalmazása körében nem volt lehetőség. Az elsőfokú bíróság mérlegelése nem volt okszerűtlen, az kellően indokolt volt, az elsőfokú bíróság alapos indokát adta az ellentmondásos bizonyítékok alapján annak, hogy melyeknek tulajdonít döntő jelentőséget (Mfv.E.10.804/2004/1, BH1995.193.). Az ítélkezési gyakorlat szerint a bíróság az egyes bizonyítékok kellően indokolt elfogadásával – mérlegeléssel – olyan tényállást is megállapíthat, amely a fél által vitatott bizonyíték tatalmával nem áll ugyan összhangban, a per egyéb adataira figyelemmel azonban nem okszerűtlen (BH 2001.301.). Az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése és jogértelmezése is jogszerű volt.

[55] Az ítéltábla alaptalannak találta a keresetlevél hiányosságaira vonatkozó a fellebbezési érvelést is. Ezzel kapcsolatban is teljeskörűen osztotta az elsőfokú bíróság határozatában kifejtett álláspontot, azt megismételni nem kívánta.

[56] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta annak helyes indokaira tekintettel.

Záró rendelkezések

[57] A fellebbezési eljárásban a pernyertes felperes nem tett nyilatkozatot, költségfelszámítással nem élt, ezért a perköltség tárgyában nem kellett határozni a Pp. 81.§-a értelmében.

[58] Az alperes a fellebbezésével egy időben leróta a fellebbezési eljárás illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés c) pontja szerinti illetéket, ezért annak megfizetésére nem kellett kötelezni.

[59] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. július 12.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró